

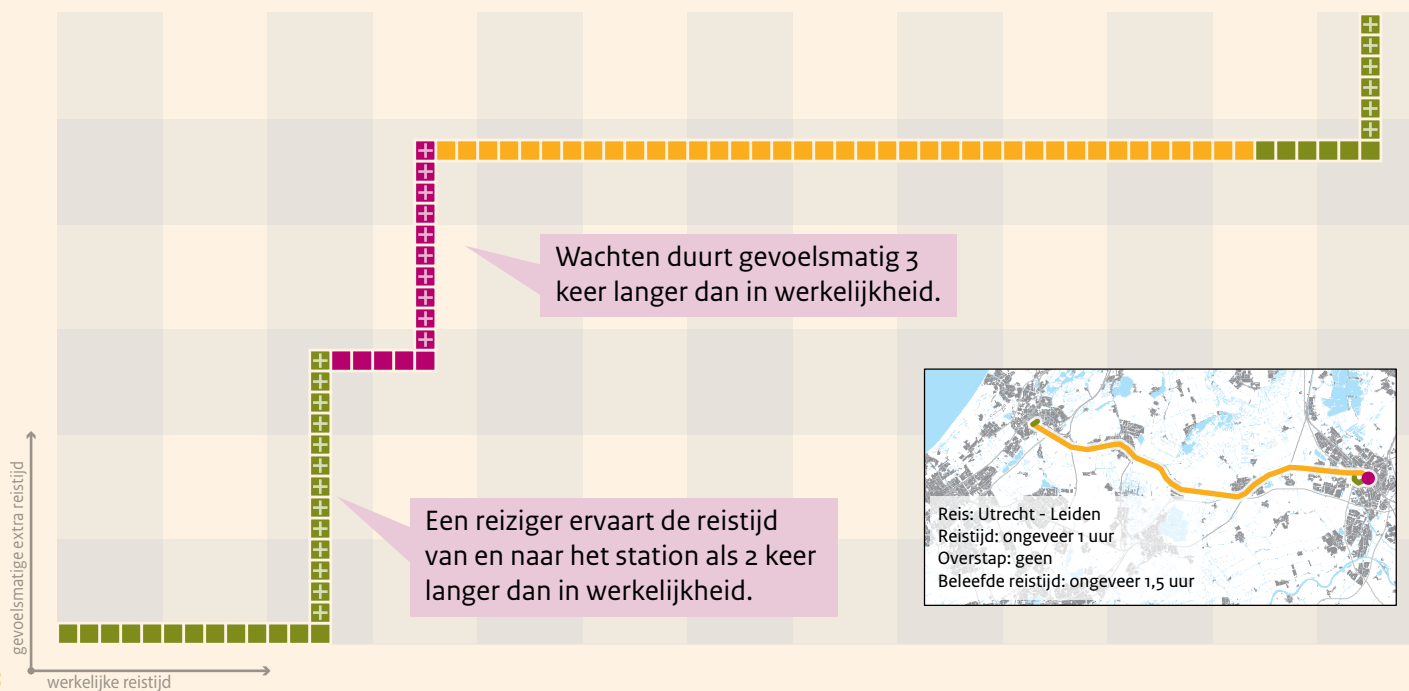
Niet alle reistijd

Niet alle reistijd weegt even zwaar. De aan verschillende onderdelen van de reis bestede tijd kan anders worden ervaren. Zo kost bij een treinreis de verplaatsing naar en van het station niet alleen relatief veel tijd, maar ervaren de meeste mensen die tijd ook als langer dan de tijd die er werkelijk voor nodig is. Het wachten bij een overstap duurt gevoelsmatig nóg langer. Uit onderzoek blijkt dat de reistijd van voor- en natransport gemiddeld als twee keer zo lang wordt ervaren als de tijd in de trein. Wachten en overstappen duurt voor iemands gevoel zelfs drie keer zo lang.

In de afgelopen jaren is veel tijd, geld en aandacht besteed aan het sneller maken van het openbaar vervoer, bijvoorbeeld door nieuwe lijnen te openen, maar vooral ook door frequentieverhogingen (de trein vaker laten rijden). Hierdoor is de gemiddelde reistijd iets omlaag gegaan; er is immers minder wachttijd. Gevoelsmatig weegt die tijd zwaar, dus dat is flinke winst. Ook is het gebruiksgemak hierdoor toegenomen: als trams en treinen heel vaak rijden, luistert de vertrektijd van huis of elders niet meer zo nauw en drukt de ov-rit minder op de dagplanning. Hoewel

frequentieverhoging dus een rol kan spelen in het verminderen van de gemiddelde wachttijd, heeft deze geen effect op de hoeveelheid tijd die nodig is om van en naar het station te reizen. Dat kost gemiddeld ongeveer een derde van de tijd van een ov-verplaatsing en in de beleving nog meer. Om deze tijd te bekorten (of minder lang te laten aanvoelen) zijn andersoortige maatregelen nodig. Maatregelen die niet zozeer te maken hebben met de kwaliteit van het ov-aanbod, maar vooral met de kwaliteit van de keten van verplaatsingen die nodig is met het openbaar vervoer. Denk hierbij aan fietsenstallingen en parkeer-

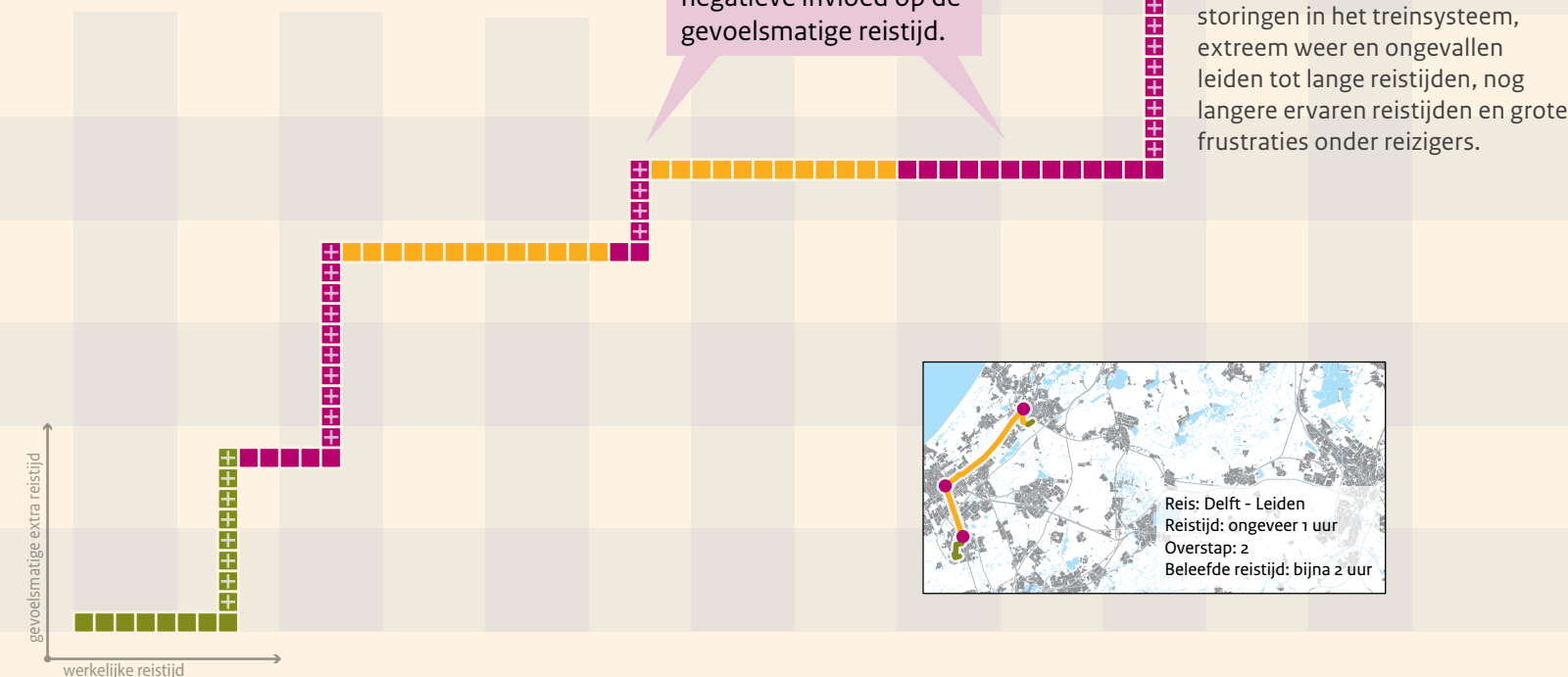
Een reis zonder overstappen lijkt korter...

weegt even zwaar

... dan een reis met overstappen

terreinen, maar vooral ook aan de kwaliteit van het ontwerp van het station en van de lokale omgeving voor voetgangers.

Overigens zijn vooral onverwachte vertragingen erg vervelend voor reizigers. Dit geldt zowel in het openbaar vervoer als op de weg. Dagelijkse overstaptijd (of files) kunnen ze incalculeren. Grotere storingen in het treinsysteem, extreem weer en ongevallen leiden tot lange reistijden, nog langere ervaren reistijden en grote frustraties onder reizigers.